

Adıbatmaz, M., Kurnaz, F. B. (2017). Karabük Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda Öğrenim Gören Öğrencilerin Kopya Çekme Tutumlarının İncelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (3), 1061-1078.

Geliş Tarihi: 21/02/2017

Kabul Tarihi: 15/08/2017

KARABÜK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU'NDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN KOPYA ÇEKME TUTUMLARI*

Mustafa ADIBATMAZ**
Fatma Betül KURNAZ***

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Karabük Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilerin kopya çekme tutumlarını öğrencilerin cinsiyetlerine, bölüme sınavsız geçiş hakkıyla gelip gelmemelerine ve öğretimin etkililiği, sınavların dersle ilişkisi ve sınavların mesleki gelişime katkısıyla ilişkili görüşlerine göre incelemektir. Araştırmada Ay ve Çakmak (2015) tarafından geliştirilen Kopya Çekmeye Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 269 kadın, 104 erkek olmak üzere toplam 373 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre; kız öğrencilerin ahlaki tutum puan ortalamaları erkek öğrencilerin puan ortalamalarından daha yüksek çıkmıştır, ancak kız ve erkek öğrencilerin çevresel şartlar ve fırsat-beceri alt faktörlerine ilişkin puanları farklılaşmamıştır. Ayrıca etkili öğretimin gerçekleştiği derslerde, sınav sorularının ders içeriğiyle örtüştüğü durumlarda ve sınav sorularının mesleki gelişime katkısı olduğuna inandıkları durumlarda öğrencilerin fırsatlar oluşsa da kopya çekme tutumlarının değiştiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kopya çekme, kopya çekmeye ilişkin tutum, ölçme ve değerlendirme, yükseköğretim

THE CHEATING ATTITUDES OF THE STUDENTS IN KARABUK UNIVERSITY HEALTHCARE SERVICES VOCATIONAL SCHOOL

ABSTRACT

Goal of this research is to analyze cheating attitudes of the students at School of Vocational Health Care Services of Karabük University according to gender of the students, the condition whether they were accepted to the department with the right to open admission or not, and their opinions about effectiveness of the education, the relationship between exams and courses, and contribution of the exams to vocational development. The scale of Cheating Attitude which was developed by Ay and Çakmak was used in the research. The research sample comprised 373 students including 269 females and 104 males. According to research results, female students' average score of moral attitude was found to be higher than that of male students. However, there was no difference in the scores of environmental conditions and opportunity-skill sub-factors between the female and male students. It was concluded that when exam questions match up with the course content and the students believe in the contribution of exam questions to their vocational development their cheating attitudes change even though several opportunities to cheat arise.

Key Words: Cheating, attitude towards cheating, assessment, and evaluation, higher education

* Bu araştırma 2-4 Kasım 2016 tarihinde Bali'de düzenlenmiş olan 2016 Humanities, Social Sciences and Environment Conference'ta sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** Karabük Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Ağız ve Diş Sağlığı Programı, mustafaadibatmaz@karabuk.edu.tr

*** Karabük Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, betulkurnaz@karabuk.edu.tr

1.GİRİŞ

Kopya, Türk Dil Kurumunun (2017) Büyük Türkçe Sözlüğü'nde "bir sınavda, soruları cevaplamak için başka birinden veya yerden gizlice yararlanma" olarak tanımlanmıştır. Bireyler sınav sırasında kendi çabalarıyla ya da bir başkasının yardımıyla kopya çekme davranışı gösterebilmektedir. Kopya çekme sınav sırasında bir bilgi kaynağından yararlanma, sınav kağıdını başkasının sınav kağıdı ile değiştirme, ödev yaparken başkasının yaptığı bir çalışmadan olduğu gibi alıntı yaparak çalışmanın tümünü kendi yapmış gibi davranma, vb. biçimlerde ortaya çıkmaktadır (Akdağ ve Güneş, 2002; Bushway ve Nash, 1977; Oğuzkan, 1981; Selçuk, 1995; Stanwcyk ve Abdelal,1984). Alanyazında kopya çekmenin nedenleri olarak "öğretimin ezbere dayalı gerçekleştirilmesi, öğretmen tutumlarının kopya çekmeye teşvik edici nitelikte olması, öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarını kazanmamış olması, kopyanın alışkanlık hale getirilmiş olması, sınıfların kalabalık olması, sınıf içi uygulamaların yetersiz olması, düşük puan alma korkusu, puanlamada cimrilik hataları" etkenlerinden söz edilmiştir (Semerci,2004). Murdock ve Anderman (2006) ise etkili öğrenme sürecinin karmaşık öz düzenleme ve bilişsel stratejiler gerektirdiğini, kopya çekme eyleminde ise bu karmaşık bilişsel süreçlere gereksinim duyulmadığını belirtmiştir. Bu nedenle öğrencilerin etkin öğrenme stratejilerine zaman ayırmak ve çaba göstermek istemedikleri için basit ve kolay yol olan kopya çekmeye yöneldiklerini eklemiştir. Topçu ve Uzundumlu (2011) da öğrencileri kopya çekmeye yönelten etkenlerin; dışsal ve içsel güdülenme kaynakları, fiziki imkanların kolaylaştırıcı etkisi, sınav türü ve sınav uygulayıcılarının etik dışı davranışları olduğunu belirtmiştir. Murdock, Beauchamp ve Hinton (2008), bireyin kopya çekmeye ilişkin görüşlerinin ve inançlarının onu kopya çekmeye yöneltebileceğini ya da kopya çekme davranışından alıkoynabileceğini vurgulamaktadır.

Kopya çekmenin nedenleri kadar ortaya çıkardığı olumsuz sonuçlar da önemlidir. Kopya çekmenin sebep olabileceği çok sayıda zarardan söz edilebilir (Semerci, 2004). Bunlar aşağıda sıralanmıştır.

- Sınavlar öğrencilerin ders çalışmaları için güdüleyici bir nitelik taşıyabilir ve öğrencilerin öğrenme deneyimlerine katkı sağlayabilir. Ancak kopya çekilmesi durumunda öğrenmeyi engelleyici olabilir.
- Ölçme sonuçlarının güvenilirliğini ve geçerliğini düşürdüğü için uygulanan programda kazanımlara ne ölçüde ulaşıldığını görmek güçleşir ve öğrenme eksikliklerinin belirlenmesi zorlaşır.
- Kopya çekmeyle ortaya çıkan sözde başarı, gerçekte başkalarının hakkını ihlal etme, sıralamada haksız bir biçimde ön sıralara yerleşme vb. sonuçlara neden olur.
- Kopya çekmenin neden olabileceği suçluluk duygusu, kopya çeken bireyin ruh sağlığını olumsuz yönde etkileyebilir.

Kopya çekmenin devam etmesi halinde yeterli gerektiren bilgi ve becerilerin kazandırılmaması, beklenen etik davranışlara sahip olmayan, kendi kendine öğrenme becerilerinden yoksun bireylerin yetişmesi gibi eğitim ve öğretim durumlarında istenmeyen sonuçların da ortaya çıkmasına neden olabilir. Belirtilen sebepler ve sonuçlar kadar, 2003 yılında Türkiye'de uygulamaya giren öğretim programlarında bilgiyi öğretmenden doğrudan alan, ezberleyen bireyler yerine bilgiyi yapılandıran, problem

çözebilen, eleştirel düşünebilen bireylerin yetiştirilmesinin amaçlanmış olması da bu konu açısından ayrıca önemlidir (Çakıcı, 2008; MEB, 2005; Özden, 1999; Şimşek ve Tezcan, 2008; Yetkin ve Daşcan, 2008). Çünkü çağdaş ve yapılandırmacı eğitim anlayışında bireylerin kopya çekmeyeceği varsayımıyla hareket edilmelidir. Öğrenmeye ilişkin güdülenme düzeyi yüksek olan, kendi kendisiyle rekabet içinde olan, ilgi ve yeteneklerini geliştirmeye odaklanmış bir bireyin kopya çekme davranışı göstermesi beklenmemektedir. Çağdaş ve yapılandırmacı eğitim anlayışının okul programlarında ön plana çıkması ve kendi kendine öğrenen bireylerin yetiştirilmesinin amaçlanmasına rağmen öğrencilerin sınavlarda kopya çekmeleri, eğitimcileri ilgilendiren ve tümüyle ortadan kaldırılamayan önemli sorunlardan biri olmuştur (Akdağ ve Güneş, 2002; Durmuşçelebi, 2011). Amerika'da 2009 yılında elde edilen verilere dayalı olarak lisede öğrenim gören öğrencilerin %60'ının bir öğretim döneminde en az bir kez, %33'ünün ise iki kez veya daha çok kopya çektiği belirtilmiştir (Josephin Institute Ethics, 2009). Türkiye'de ise yapılan araştırmalarda benzer sonuçlar gözlenmiştir. Örneğin, Selçuk'un 1995 yılında 200 lise öğrencisiyle yapmış olduğu çalışmada, öğrencilerin beyanlarına dayalı olarak bir öğretim döneminde erkeklerin %82'sinin, kadınların ise %78'inin en az bir kere kopya çektiği belirtilmiştir. Yine öğrencilerin beyanlarına dayalı olarak, Mert'in (2012) 140 üniversite öğrencisiyle yürüttüğü çalışmada öğrencilerin %71'inin kopya çektiği, Akdağ ve Güneş'in (2002) 274 üniversite öğrencisiyle yürüttüğü çalışmada öğrencilerin %68,6'sının kopya çektiği belirtilmiştir. Çetin'in (2007) yapmış olduğu araştırmada öğrencilerin bazı derslerin sınavlarında kopya çektiklerini ifade ettikleri belirtilmiştir. Bu sayısal veriler öğrenci başarısının ve öğretimin etkililiğinin belirlenmesinde önemli bir engel olarak görülebilecek kopya çekme davranışının Türkiye'de öğrenciler arasında yaygın olduğunu düşündürmektedir. Bu nedenle kopya çekme, Milli Eğitim Bakanlığının (MEB) ve Yüksek Öğrenim Kurumunun (YÖK) ilgili yönetmeliklerinde disiplin cezaları verilerek caydırılmaya çalışılmaktadır. Elbette toplumca ve ilgili kurumlarca onaylanmayan davranışların belirli cezalarının olması gereklidir. Bu uygulamalar sonuçların güvenilir ve geçerli olmasına yöneliktir. Ancak Mustafa Kemal Atatürk'ün de "herkesin polisi kendi vicdanıdır" sözüyle belirttiği gibi dışsal denetime gereksinim duymayan, etik çerçevesinde hareket edebilen bireylerin yetişmesi Türk eğitim anlayışında da temel amaçlar arasındadır.

Çin'de eski dönemlerde devlet hizmetine alınacak personelin sınavı, bir küp içerisinde gerçekleştirilirdi. Bu durumun temel amacı bireylerin kopya çekmelerini engellemektir. Adaylar küpün içerisine girmeden önce aranır, kopya çektiği anlaşılabilir veya kopya eylemine destek veren kişiler idam cezasına çarptırılırdı (Brickman, 1961). Çin'deki bu uygulamada bireylerin tümünün önceden aranması, küpün içinde sınava alınması, bireylerin tümünün kopya çekeceği varsayımına dayanmaktadır. Kopya çekmenin bir hırsızlık ya da aldatma olduğu düşünülürken ise tüm bireylerin kopya çekeceği varsayımı onların potansiyel hırsız olarak algılanmasına neden olur. Bu durum ise bireyler üzerinde kaygıya, baskıya ya da olumsuz psikolojik duygulara neden olabilir. Bu nedenle kopya çekme gibi istenmeyen davranışların ortadan kaldırılmasına yönelik çabalar, sınava giren kişi üzerinde baskı ve kaygı yaratan durumların ortadan kalkmasına neden olabilir. Ancak kopya çekme gibi istenmeyen davranışların azaltılması ya da ortadan kaldırılabilmesi bu davranışı ortaya çıkaran etkenlerin belirlenmesine ya da açıklanabilmesine bağlıdır. Kopya çekmeye yönelik tutum da bu davranışın ortaya çıkmasına neden olabilecek etmenlerdendir (Murdock, Beauchamp ve Hinton, 2008). Bu görüşe dayalı olarak bu araştırmanın konusu, kopya çekmeye yönelik tutum ve bu tutumla ilişkili olabilecek değişkenlerdir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Kopya çekme, hem sınav puanlarından elde edilen sonuçlara hatanın karışmasına yol açması hem de öğrencilerin doğru olan etik davranışı gerçekleştirmelerine engel olması nedeniyle önemli bir sorun olarak görülmektedir. Kopya çekme davranışının azaltılması ya da engellenmesine ilişkin alınabilecek önlemler ancak bireyi bu davranışa iten içsel ve dışsal etmenlerin belirlenmesiyle olasıdır. Bu nedenle bu çalışmada Karabük Üniversitesi'nde Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilerin kopya çekme tutumları çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Bu amaçla çalışmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

Kopya Çekmeye Yönelik Tutum Ölçeği'nden (KÇYTÖ) elde edilen puanlar öğrencilerin,

1. Cinsiyetine göre manidar bir farklılık göstermekte midir?
2. Öğrenim gördüğü bölüme, sınavsız geçiş hakkıyla gelmiş olmasına bağlı olarak manidar bir farklılık göstermekte midir?
3. Sınavlarda sorulan soruların mesleki gelişime katkısı konusundaki görüşlerine bağlı olarak manidar bir farklılık göstermekte midir?
4. Etkili öğretimin gerçekleştirildiğini düşündükleri derslerde kopya çekme konusundaki görüşlerine bağlı olarak manidar bir farklılık göstermekte midir?
5. Sınavlarda sorulan soruların dersle ilişkili olduğunu düşündükleri durumlarda kopya çekme eğilimlerine göre farklılık göstermekte midir?
6. Öğrencilerin kopya çekme davranışları soru türüne göre farklılık gösteriyor mu?
7. Öğrencilerin sınav sonuçlarının gerçek başarılarını yansıttığına ilişkin görüşleri nedir?

1.2. Araştırmanın Önemi

Öğretmenlik, hemşirelik, mühendislik gibi yeterlik gerektiren mesleki eğitim alanlarında öğrencilerin belirli kazanımları edinerek mezun olmaları ölçme ve değerlendirme ilkeleri açısından önemlidir. Bu nedenle bu tür yeterlik gerektiren mesleklerde ölçme sonuçlarına karışan hataların azaltılması önem kazanmaktadır. Öğrencilerin aldıkları mesleki eğitim konusundaki başarılarına ilişkin ölçüler gerçek başarılarını yansıtabilmelidir. Kopya çekme ise ölçme sonuçlarına karışan, öğrencilerin gerçek başarılarına ilişkin ölçüleri elde etmeyi güçleştiren önemli bir hata kaynağıdır. Bu nedenle kopya çekmeyle ilişkili olan öğrenciye ait içsel ve dışsal değişkenlerin belirlenmesi, bu hata kaynağının ortadan kaldırılmasına yönelik, cezadan daha etkili olan davranışsal değişimlerin sağlanmasına ışık tutabilir. Bu durum bu araştırma sonuçlarını önemli kılmaktadır.

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırma grubu, verilerin toplanması ve çözümlenmesine yönelik bilgiler verilmiştir.

2.1. Araştırmanın Modeli

Yürütülen bu araştırma nicel ve tarama modellenli bir çalışmadır. “Gerçekliği araştırmacıdan bağımsız gören, kendi dışında olan gerçeğin de nesnel olarak gözlenip, ölçülüp, analiz edilebileceğini kabul eden pozitivist görüşe dayanarak yürütülen araştırmalar nicel araştırma” olarak tanımlanmaktadır (Büyüköztürk, vd., 2014).

Geçmişte ya da halen var olan bir durumu olduğu gibi açıklamaya çalışan araştırma tasarımları tarama modellenli araştırma olarak adlandırılır (Fraenkel ve Wallen, 2003).

2.2. Evren-Örneklem

2015-2016 öğretim yılı bahar döneminde Karabük Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören 3500 öğrenci bulunmaktadır. Araştırmada kolay ulaşılabılır örnekleme yöntemi kullanılmıştır ve Karabük Üniversitesi'nde Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda 2015-2016 yılında öğrenim gören 269 kız (%72,1), 104 (%29,9) erkek olmak üzere toplam 373 öğrenci örneklem grubunu oluşturmuştur.

Tablo 1.
Çalışma Grubuna İlişkin Demografik Özellikler

	Değişkenler	N	%
Öğrenim Gördüğü Program	Ağız ve Diş Sağlığı	101	27,1
	Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon	107	28,7
	Tıbbi Tanıtım ve Pazarlama	51	13,7
	İlk ve Acil Yardım	38	10,2
	Çocuk Gelişimi	37	9,9
	Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik	35	9,4
	Sağlık Kurumları İşletmeciliği	4	1,1
	Cinsiyet	Kadın	269
Erkek		104	27,9
Şu An Eğitim Görülen Bölüme İsteyerek Gelme Durumu	Evet	283	75,9
	Hayır	90	24,1

Örneklem grubunu oluşturan öğrenciler ağız ve diş sağlığı (%27,1), fizik tedavi ve rehabilitasyon (%28,7), tıbbi tanıtım ve pazarlama (%13,7), ilk ve acil yardım (%10,2), çocuk gelişimi (%9,9), tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik (%9,4), sağlık kurumları işletmeciliği programlarında (%1,1) öğrenim görmektedir. Araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin %72,1'i (N=269) kız, %29,9'u (104) erkektir. Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören kız öğrencilerin erkek öğrencilere sayıca fazla olması çalışma grubunda da erkek ve kız öğrenciler arasında oransal bir farka yol açmıştır.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ile Ay ve Çakmak (2015) tarafından geliştirilen Kopya Çekmeye Yönelik Tutum Ölçeği (KÇTÖ) kullanılmıştır. Kişisel bilgi formu, demografik ve kişisel bilgileri içeren araştırmacılar tarafından hazırlanmış kısa bir formdur.

Kopya Çekmeye Yönelik Tutum Ölçeği (KÇTÖ). Üniversite öğrencilerinin kopya çekmeye yönelik tutumlarını değerlendirmek amacıyla, Ay ve Çakmak (2015) tarafından geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Açıklayıcı faktör analizi sonuçları ölçekteki 16 maddenin üç faktörde toplandığını göstermiştir. Bu alt faktörler ahlaki tutum, çevresel şartlar, fırsat ve beceridir. Maddelerin aldıkları faktör yük değerleri .47 ile .88 arasında değişmektedir. Ölçeğin geliştirilmesi aşamasında uygulanan faktör analizinde ölçeğin açıkladığı toplam varyans %59,2 olarak hesaplanmıştır. Açıklayıcı faktör analizinin ardından elde edilen

veriler üzerinde doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda uyum indeks değerleri χ^2/df , RMSEA ve RMR değerlerinin kabul edilebilir uyum düzeyine, SRMR ve CFI değerlerinin mükemmel uyum düzeyine sahip olduğu görülmüştür. Ölçeğin, ahlaki tutum faktörünün iç tutarlılık katsayısı .85, çevresel şartlar faktörünün iç tutarlılık katsayısı .73, fırsat ve beceri faktörünün iç tutarlılık katsayısı .85 ve ölçeğin bütünü için iç tutarlılık katsayısı ise .91 olarak belirlenmiştir.

Ahlaki tutum faktöründe, hak yeme, vicdansızlık, onursuzluk, hırsızlık, dürüstlük ve kendine saygısı olmama kavramları ile ilişkili 7 madde; çevresel şartlar faktöründe, kopya çekenlerin cezalandırılmaması, herkesin kopya çekmesi ve dönem kaybetme riskiyle ilişkili 4 madde; fırsat ve beceri faktöründe öğrencilerin kopya çekme fırsatı bulmasına ve bir durumu beceri olarak görerek gerçekleştirmesine ilişkin 5 madde bulunmaktadır.

Ayrıca bu çalışmada, ölçeğin araştırmaya konu olan örneklem için güvenilir ve geçerli sonuçlar verip vermediği incelenmiştir. Bu çalışmadaki örneklem verileri için iç tutarlılığın bir ölçüsü olan Cronbach alfa katsayıları hesaplanmıştır. Ahlaki tutum faktörünün iç tutarlılık katsayısı .92, çevresel şartlar faktörünün iç tutarlılık katsayısı .76, fırsat ve beceri faktörünün iç tutarlılık katsayısı .86 ve ölçeğin bütünü için iç tutarlılık katsayısı ise .71 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca elde edilen veri seti üzerinde doğrulayıcı faktör analizi uygulanarak verilerin geçerli sonuçlar üretip üretmediği test edilmiştir. DFA sonuçlarına göre, uyum indeksleri $\chi^2 = 373,14$ ($sd = 101$, $p < .001$), $(\chi^2/sd) = 3,69$, RMSA = 0,080, RMR = 0,011; standardize edilmiş RMR = 0,056, GFI = 0,89, AGFI = 0,85, NNFI = 0,96, CFI = 0,96 olarak hesaplanmıştır. DFA ile hesaplanan madde faktör ilişkilerini gösteren katsayılar .001 düzeyinde manidar bulunmuştur. Bu bulgular Ay ve Çakmak tarafından geliştirilen ölçeğin bu çalışmada toplanan veriler için de geçerli sonuçlar ürettiğini düşündürmektedir.

2.4. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada ilk olarak Cronbach alfa katsayısı hesaplanarak, elde edilen verilerin güvenilir sonuçlar verip vermediği incelenmiştir. Bu çalışmada elde edilen verilere ilişkin Cronbach'ın alfa katsayısı .71 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bu veriler KÇYTÖ'nden elde edilen verilerin güvenilirlik katsayısının yeterli olduğunu göstermektedir. Psikolojik değişkenlerin ölçüldüğü testlerde güvenilirlik katsayısının .70 ve daha yüksek olması test puanlarının güvenilirliği için yeterli görülmektedir (Büyüköztürk, 2008).

Araştırmada elde edilen verilerinin çözümlemesi sürecinde, öncelikle verilerin normal dağılım gösterip göstermediği test edilmiştir. Ölçeği oluşturan faktörler için alınan toplam puanların dağılımları üzerinde her bir alt grup için merkezi dağılım, çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiş, ayrıca bir örneklem Kolmogrov-Smirnov Testinden yararlanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre kopya çekme tutum ölçeği *alt test ve toplam puanlarının her bir alt grup için normal dağılım gösterdiği* görülmüş ve bu doğrultuda verilerin analizinde parametrik bir test olan bağımsız örneklem için t-Testi kullanılmıştır. Bağımsız örneklem için t-Testi "parametrik test varsayımları yerine getirildiğinde, ölçümle belirtilen sürekli bir değişken yönünden bağımsız iki grup arasında fark olup olmadığını test etmek için kullanılan bir önemlilik testidir" (Sümbüloğlu ve Sümbüloğlu, 2014).

3. BULGULAR

Bu bölümde, araştırma sorularına ilişkin verilerin çözümlenmesinden elde edilen bulgular sırasıyla verilmiştir.

3.1.Birinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular ve Yorum

“Kopya Çekmeye Yönelik Tutum Ölçeği’nden elde edilen puanlar öğrencilerin cinsiyetine göre manidar bir farklılık göstermekte midir?” araştırma sorusuna yanıt aramak amacıyla elde edilen veriler bağımsız örneklem için t-Testi ile çözümlenmiş ve elde edilen bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2.

Kopya Çekmeye Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre t-Testi Sonuçları

Ölçülen özellik	Cinsiyet	N	%	\bar{X}	S	sd	t	p	η^2
Ahlaki Tutum	Kız	269	72,11	22,08	7,89	371	3,16	.002	0,026
	Erkek	104	27,89	19,16	8,30				
Çevresel Şartlar	Kız	269	72,11	11,45	4,35	371	0,94	.346	---
	Erkek	104	27,89	10,99	3,96				
Fırsat ve Beceri	Kız	269	72,11	14,15	5,51	371	0,41	.676	---
	Erkek	104	27,89	14,42	5,82				

Kız ve erkek öğrencilerin ahlaki tutum puanları manidar düzeyde farklılaşmıştır, $t(N=269, sd=371)= 3,16, p<.05$. Ahlaki tutum puan ortalamaları incelendiğinde, kız öğrencilerin puan ortalamasının ($\bar{X} = 22,08$) erkek öğrencilerin puan ortalamasından ($\bar{X} = 19,16$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Kız ve erkek öğrencilerin çevresel şartlar ($t(N=269, sd=371)= .94, p>.05$) ve fırsat ve beceri puanları ($t(N=269, sd=371)=.41, p>.05$) manidar düzeyde farklılaşmamıştır.

Ahlaki tutum alt boyutundan kız öğrencilerin daha yüksek puan almış olmalarına rağmen çevresel şartlar ve fırsat beceride erkek öğrencilerle puanlarının farklılaşmaması önemli görünmektedir. Bu durum kız öğrencilerin daha ahlaki davranışı onaylar gördüklerini ancak çevresel şartlar uygun olduğunda erkek öğrencilerden farklı davranmayabileceklerini düşündürmektedir. Gilligan (1982), kadınların erkeklerden “farklı bir sesle” akıl yürütme eğiliminde olduklarını; kadına verilen toplumsal rollerin, kadınların yetiştiriliş biçimlerinin kadınların etik yargılarını ve davranışlarını etkilediğini belirtmektedir. Ölçekte ahlaki tutum alt faktörünün “hak yeme, vicdansızlık, onursuzluk, hırsızlık, dürüstlük ve kendine saygısı olmama” kavramlarıyla ilişkilendirilmiş olması kız öğrencilerin kopya çekmeye yükledikleri anlam ile erkek öğrencilerin kopya çekmeye yükledikleri anlamın farklılaşabileceğini düşündürmektedir. Ancak çevresel şartlar uygun olduğunda kopya çekmeye yüklenen bu anlam davranışsal bir farklılığa dönüşmüyor görünmektedir. Yapılan diğer çalışmalarda erkek öğrencilerin kadınlara göre daha yüksek oranda akademik sahtekarlık eğilimine sahip oldukları saptanmıştır (Akdağ ve Güneş, 2002, Küçüktepe ve Küçüktepe, 2012; Molnar ve Kletke, 2012; Simon, Carr, McCullough, Morgan, Oleson ve Ressel, 2004; Smyth, Davis ve Kroncke, 2009). Tibbetts (1999) de yürüttüğü bir çalışmada kadınlar ve erkeklerin kopya çekme konusundaki farklılıklarının nedenini kadınların etik olmayan durumlarda “daha fazla utanç duymaları” ve erkeklerin “daha az kendini kontrol etme” davranışı göstermeleriyle açıklamıştır.

3.2. İkinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular ve Yorum

“Kopya Çekmeye Yönelik Tutum Ölçeği’nden elde edilen puanlar öğrencilerin öğrenim gördüğü bölüme sınavsız geçiş hakkıyla gelmiş olmasına bağlı olarak manidar bir farklılık göstermekte midir?” araştırma yanıt aramak amacıyla elde edilen veriler bağımsız örneklem t-Testi ile çözümlenmiş, bulgular Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3.

‘Şu an okuduğunuz bölüme sınavsız geçiş hakkıyla (OBP ile) mı kayıt yaptırınız?’ Sorusuna Verilen Yanıtı Göre Kopya Çekmeye Yönelik Tutum Puanlarının t-Testi Sonuçları

Ölçülen Özellik	Öğrenci Yanıtı	N	%	\bar{X}	S	sd	t	p
Ahlak Tutumu	Evet	268	71,84	21,60	8,17	371	1,27	.204
	Hayır	105	28,16	20,41	7,89			
Çevresel Şartlar	Evet	268	71,84	11,38	4,31	371	0,462	.645
	Hayır	105	28,16	11,16	4,09			
Fırsat ve Beceri	Evet	268	71,84	14,29	5,72	371	0,368	.713
	Hayır	105	28,16	14,05	5,29			

‘Şu an okuduğunuz bölüme sınavsız geçiş hakkıyla mı kayıt yaptırınız?’ sorusuna ‘Evet’ yanıtını veren öğrenciler ($\bar{X}=21,60$) ile ‘Hayır’ yanıtını veren öğrenciler ($\bar{X}=20,41$) arasında ahlaki tutum ($t(N=373, sd=371)=1,27, p>.05$), çevresel şartlar ($t(N=373, sd=371) = 0,462, p>.05$) ve fırsat ve beceri puanlarında ($t(N=373, sd=371) = 0,368, p>.05$) manidar bir fark bulunmamıştır. Alanyazında sınavsız geçiş hakkıyla yüksekokullarda öğrenim gören öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlerde başarısız olduklarına ilişkin bilgiler bulunmaktadır (Akdeniz ve Aydın, 2004; Çağlar ve Türel, 2005; Henden, 2012). Ayrıca Henden tarafından yürütülen çalışmada sınavsız geçiş hakkıyla gelen öğrencilerin dersleri başarıma konusunda güdülenme düzeylerinin yetersiz olduğu ve sınavsız geçiş hakkıyla gelen öğrencilerin öğretim sırasında istenmeyen davranışlar sergilediği vurgulanmaktadır. Bu çalışmada sınavsız geçiş hakkıyla öğrenim görmeye hak kazanmaya bağlı olarak kopya çekme tutumlarının farklılaşmış ve sınavsız geçiş hakkıyla gelen öğrenciler ile sınavla gelen öğrencilerin kopya çekme tutumları arasında bir fark olmadığı belirlenmiştir.

3.3. Üçüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular ve Yorum

“Kopya Çekmeye Yönelik Tutum Ölçeği’nden elde edilen puanlar öğrencilerin sınavlarda sorulan soruların mesleki gelişime katkısı konusundaki görüşlerine bağlı olarak manidar bir farklılık göstermekte midir” sorusuna yanıt aramak amacıyla elde edilen veriler bağımsız örneklem t-Testi ile çözümlenmiş, bulgular Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4.

'Sınavlarda yöneltilen soruların mesleki gelişiminize katkıda bulunduğuna inanıyor musunuz?' Sorusuna Verilen Yanıta Göre Kopya Çekmeye Yönelik Tutum Puanlarının t-Testi Sonuçları

Ölçülen Özellik	Öğrenci Yanıtı	N	%	\bar{X}	S	sd	t	p	η^2
Ahlak Tutumu	Evet	170	45,57	23,18	7,79	371	4,27	.000	0,046
	Hayır	203	54,43	19,66	8,02				
Çevresel Şartlar	Evet	170	45,57	10,90	4,24	371	1,74	.082	---
	Hayır	203	54,43	11,67	4,23				
Fırsat ve Beceri	Evet	170	45,57	13,24	5,29	371	3,15	.002	0,026
	Hayır	203	54,43	15,05	5,73				

Öğrencilerin 'sınavlarda yöneltilen soruların mesleki gelişiminize katkıda bulunduğuna inanıyor musunuz?' sorusuna verdikleri yanıtlarına göre ahlaki tutum puanları ($t(N=373, sd=371) = 4,27, p<.05$) ve fırsat ve beceri puanları ($t(N=373, sd=371) = 3,15, p<.05$) manidar düzeyde farklılaşmıştır. Bu durum öğrencilerin sınavlarda kopya çekme davranışlarının yöneltilen sorularla ilişkili olduğunu, öğrencilerin mesleki gelişimlerine katkı sağladığını düşündüğü sorularda kopya çekme fırsatı bulsa dahi kopya çekmeye ilişkin tutumlarının değiştiğini düşündürmektedir. Sınavlarda yöneltilen soruların mesleki gelişimlerine katkı sağladığını düşünmeyen öğrencilerin ahlaki tutum puan ortalamasının ($\bar{X}=19,66$) diğer grubun puan ortalamasına ($\bar{X}=23,18$) göre düşük olması ve fırsat ve beceri puan ortalamasının ($\bar{X}=15,05$) diğer grubun puan ortalamasına ($\bar{X}=13,24$) göre yüksek olması sınavlarda yöneltilen soruların mesleki gelişime katkısının, kopya çekmeye ilişkin tutum ve davranışlar üzerinde etkisi olduğunu düşündürmektedir. Bu durum eğitimcilerle sınav sorularının mesleki gelişime katkı sağlamanın önemi konusunda rehber olabilecek bir bilgidir. Murdock, Beauchamp ve Hinton (2008) da sınıf içi değerlendirmelerin, öğrencilerin kopya çekme tutum ve davranışlarının önemli yordayıcılarından olduğunu bildirmişlerdir. Owen (2016) kopya çekme gibi akademik sahtekarlık davranışları gösteren öğrencilerin öğrenim görmeyi amaçlamaktan daha çok diploma ya da sertifika almaya yönelik bir eğilim gösterdiklerini ve bu anlayışın mezuniyet sonrasında da önemli sorunlara neden olabileceğini belirtmiştir.

3.4. Dördüncü Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular ve Yorum

"Kopya Çekmeye Yönelik Tutum Ölçeği'nden elde edilen puanlar öğrencilerin etkili öğretimin gerçekleştirildiğini düşündükleri derslerde kopya çekme davranışları gösterip göstermediklerine göre manidar bir farklılık içermekte midir?" sorusuna yanıt aramak amacıyla veriler bağımsız örneklem t-Testi ile çözümlenmiş, bulgular Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5.

“Etkili öğretimin gerçekleştirildiği derslerde kopya çeker misiniz?” Sorusuna Verilen Yanıta Göre Kopya Çekmeye Yönelik Tutum Puanlarının t-Testi Sonuçları

Ölçülen Özellik	Öğrenci yanıtı	N	%	\bar{X}	S	sd	t	p	η^2
Ahlak Tutumu	Evet	138	36,99	17,76	7,15	371	6,78	.000	0,110
	Hayır	235	63,01	23,33	7,93				
Çevresel Şartlar	Evet	138	36,99	12,05	4,18	371	2,54	.011	0,017
	Hayır	235	63,01	10,89	4,23				
Fırsat ve Beceri	Evet	138	36,99	15,74	5,44	371	4,09	.000	0,043
	Hayır	235	63,01	13,33	5,50				

Öğrencilerin ‘Etkili öğretimin gerçekleştirildiği derslerde kopya çekme gereksinimi duyuyor musunuz?’ sorusuna verilen yanıta göre ahlaki tutum puanları ($t(N=373, sd=371)= 6,78, p<.05$), çevresel şartlar puanları ($t(N=373, sd=371)= 2,54, p<.05$) ve fırsat ve beceri puanları ($t(N=373, sd=371)= 4,09, p<.05$) manidar düzeyde farklılaşmıştır. Burada tartışılması gereken iki durum söz konusu olabilir. İlki, bu soruda evet yanıtını veren bir grup öğrencinin ($N=138, \%36,99$) dersle ilgili etkili öğretim gerçekleşse dahi kopya çekme tutumlarında bir farklılığın olmayışıdır. Bu durum öğrenciyi kopya çekme davranışına yönelten içsel süreçlerin de araştırılması gerektiğini düşündürmektedir. İkincisi, bu soruda hayır yanıtını veren öğrenciler ($N=235, \%63,01$) için dersin etkili öğretimi ve soruların ders içerikleriyle uyumu durumu (Tablo 7) kopya çekme eğiliminin azalmasıdır. Bu durum kopya çekme eğilimiyle ilgili içsel ve dışsal olmak üzere iki tür yöneltici etken olabileceğini düşündürmektedir. Ayrıca Semerci (2004) çalışmasında öğrencilere kopyayı önleme konusunda düşüncelerini sormuş ve “ezberi teşvik eden öğretim yöntemleri yerine öğrenmeyi sağlayan yöntemlerin kullanılmasının ($N=54, \%74$)” kopyayı daha çok önleyeceği cevabını almıştır. Semerci’nin elde ettiği bu bulgu bu araştırmanın sonuçlarıyla da örtüşmektedir.

3.5. Beşinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular ve Yorum

“Kopya Çekmeye Yönelik Tutum Ölçeği’nden elde edilen puanlar, öğrencilerin sınavlarda sorulan soruların dersle ilişkili olduğunu düşündükleri durumlarda kopya çekme eğilimlerine göre farklılık göstermekte midir?” sorusuna yanıt aramak amacıyla veriler bağımsız örneklem için t-Testi ile çözümlenmiş ve bulgular Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6.

‘Sınavda sorulan soruların dersle ilişkisi arttıkça kopya çekme eğiliminiz azalır mı?’ Sorusuna Verilen Yanıta Göre Kopya Çekmeye Yönelik Tutum Puanlarının t-Testi Sonuçları

Ölçülen Özellik	Öğrenci yanıtı	N	%	\bar{X}	S	sd	t	p	η^2
Ahlaki Tutum	Evet	266	71,31	21,95	8,29	371	2,59	.010	0,017
	Hayır	107	28,69	19,57	7,38				
Çevresel Şartlar	Evet	266	71,31	11,09	4,41	371	1,68	.093	---
	Hayır	107	28,69	11,90	3,75				
Fırsat ve Beceri	Evet	266	71,31	13,69	5,50	371	2,90	.004	0,022
	Hayır	107	28,69	15,54	5,62				

Öğrencilerin ‘sınavda sorulan soruların dersle ilişkisi arttıkça kopya çekme eğiliminiz azalır mı?’ sorusuna verilen yanıtı göre ahlaki tutum puanları ($t(N=373, sd=371)=2,59, p<.05$) ve fırsat ve beceri puanları ($t(N=373, sd=371)=2,9, p<.05$) manidar düzeyde farklılaşmıştır. Ancak çevresel şartlar puanlarında ($t(N=373, sd=371)=1,68, p>.05$) gruplar arasında fark oluşmamıştır. Sonuçlar incelendiğinde, soruya hayır yanıtını veren öğrenciler ($N=107$) sınav sorularının dersle ilişkisi olmasına rağmen kopya çekme eylemini bir fırsat ve beceri ($\bar{X}=15,54$) olarak görmektedirler. Tablo 6 ve Tablo 7 birlikte incelendiğinde, bazı öğrenciler için kopya çekme davranışı dersin etkili öğretimine veya sınav sorularının dersle ilişkili olmasına bağlı olmaksızın gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle öğrencilerin sınav durumlarına ilişkin istenmeyen davranışlarını önleme konusunda öğrencilere ilişkin özelliklerin de dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir.

3.6. Altıncı Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular ve Yorum

“Öğrencilerin kopya çekme davranışları soru türüne göre farklılık gösteriyor mu?” sorusuna yanıt aramak amacıyla öğrenci yanıtlarına ilişkin sayı ve yüzde değerleri Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7.

‘Hangi tür sorular sorulursa kopya çekme olasılığınız artar?’ Sorusuna Öğrencilerin Verdikleri Yanıtların Sayı (N) ve Yüzde (%) Değerleri

Sınav türü	N	%
Yazılı yoklama	136	36,5
Çoktan Seçmeli	139	37,3
Boşluk Doldurma	30	8,0
Doğru/Yanlış	21	5,6
Karma	47	12,6

Öğrencilerin %36’sı ($N=136$) yazılı yoklama, %37,3’ü ($N=139$) çoktan seçmeli, %8’i ($N=30$) boşluk doldurma, %5,6’sı ($N=21$) doğru yanlış, %12,6’sı ($N=47$) karma tip sınavlarda kopya çekme olasılığının yüksek olduğunu belirtmiştir. Yapılan bazı çalışmalarda çoktan seçmeli sorularda kopya çekme davranışının daha fazla olduğu belirtilmiştir (Bozdoğan ve Öztürk, 2008; Küçüktepe ve Küçüktepe, 2014; Semerci, 2004), ancak bu çalışmada öğrencilerin yazılı yoklama gerektiren sorularda da kopya çekme olasılıklarının yüksek olduğunu bildirdikleri görülmektedir. Bu durumda öğrencilerin kopya çekme olasılıklarını madde türüne indirgemek hatalı bir yaklaşım olabilir. Kopya çekmen tutum ve davranışlarının, sınav ve soru türünden daha çok öğrencilerin içsel süreçleriyle ilgili olduğu düşünülmektedir.

3.7. Yedinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular ve Yorum

Öğrencilere “sınav sonuçlarının gerçek başarınızı yansıttığını düşünüyor musunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrenci yanıtlarına ilişkin sayı ve yüzde değerleri Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8.

‘Sınav sonuçlarınızın gerçek başarınızı yansıttığını düşünüyor musunuz?’ Sorusuna Öğrencilerin Verdikleri Yanıtların Sayı ve Yüzde Değerleri

Öğrenci yanıtı	N	%
Evet, düşünüyorum.	75	20,1
Hayır, düşünmüyorum.	298	79,9

Öğrencilerin %79,9’u (N=298) sınav sonuçlarının gerçek başarılarını yansıtmadığını düşünmektedir. Bu durum öğrencilerin kopya çekme tutum ve davranışlarından kaynaklanıyor olabileceği gibi sınavlarda sorulan soruların niteliğinden, sınavların uygulanma koşullarından, sınavların puanlanmasındaki olası hatalardan kaynaklanıyor olabilir.

4. SONUÇLAR ve ÖNERİLER

Araştırmada Karabük Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin kopya çekme tutumları incelenmiştir. 269 kadın ve 104 erkek olmak üzere toplam 373 öğrenciden veriler elde edilmiştir.

Sonuç olarak,

- Ahlaki tutum puanlarında cinsiyete dayalı manidar bir fark gözlenmiştir. Kadınların ahlaki tutum puanlarının ortalamasının erkeklere göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ahlaki tutum puanlarında kadınların daha yüksek puan almış olmalarına rağmen, çevresel şartlar ve fırsat ve beceri alt testlerinde cinsiyete dayalı manidar bir fark gözlenmemiştir.
- Öğrenim gördüğü bölüme sınavsız geçiş hakkıyla gelme, kopya çekme tutumunda manidar bir farka yol açmamıştır.
- Sınavlardaki soruların mesleki gelişime katkısı olduğuna ilişkin görüşler ahlaki tutumu ve fırsat ve beceri puanlarında manidar bir farka yol açmıştır. Sınav sorularının mesleki gelişime katkısı olduğuna ilişkin düşünceler, öğrencilerin kopya çekme tutumlarını değiştirebilmektedir. Örneğin, sınav sorularının mesleki gelişime bir katkısının olmadığı yönünde görüş bildiren öğrencilerin fırsat ve beceri puanları manidar düzeyde yüksek bulunmuştur. Bu durum öğrencilerin sınavlar ve mesleki gelişim arasındaki bağı kurmalarının kopya çekme tutumlarını etkileyebileceğini düşündürmektedir.
- Etkili öğretimin gerçekleştiği derslerde öğrencilerin kopya çekme tutumlarında manidar farklar gözlenmiştir. Öğrencilerin %63’ünün etkili öğrenmenin gerçekleştiği derslerde kopya çekme konusunda beklenen ahlaki tutuma sahip oldukları, çevresel şartlar gerçekleşse de kopya çekmemeyi tercih ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.
- Öğrencilerin %71,3’ü sınavda sorulan sorularla derste işlenen konular arasındaki ilişki arttıkça kopya çekme eğilimlerinin azaldığını bildirmiştir. Bu durum ahlaki tutum puanlarında da manidar bir farka yol açmıştır.
- Öğrencilerin %36,5’i yazılı yoklama türündeki sorularda, %37,3’ü ise çoktan seçmeli sorularda kopya çekme olasılıklarının arttığını bildirmişlerdir. Sınavda

sorulan soruların türüne göre kopya çekme davranışları önemli düzeyde değişmemektedir.

- Öğrencilerin yaklaşık %80'i sınav sonuçlarının gerçek başarılarını yansıtmadığına ilişkin görüş bildirmiştir.

Araştırmada elde edilen sonuçlar ışığında bu konuda yeni çalışmalar yapacak araştırmacıların, kopya çekme davranışlarını ve tutumlarını yordayan içsel ve dışsal değişkenlerin belirlenmesine yönelik araştırmalar yapması önerilebilir. Bu araştırmalar alınabilecek önlemler konusunda eğitimcilere önemli bilgiler sağlayacaktır. Eğitimcilerin ve öğretmenlerin ise sınavlarda sordukları soruları mesleki gelişime katkı sağlayacak biçimde hazırlamaları, sınıf içi uygulamalar ile sorular arasında bağlantı kurmaları, etkili bir öğretim gerçekleştirmeleri önerilebilir. Bu etmenler öğrencilerin kopya çekme tutumlarını beklenen biçimde değiştirebilir ya da kopya çekme davranışlarını azaltabilir. Bunların yanı sıra eğitim programlarında örtük bir biçimde etik davranışların kazandırılmasına yönelik üst düzey düşünme becerileri de gerektiren öğretim tasarımlarına yer verilebilir. Bu uygulamalar, kopya çekme konusunda öğrencilerle ilgili içsel faktörleri beklenen biçimde şekillendirebilir.

KAYNAKÇA

- Akdağ, M. & Güneş, H. (2002). Kopya çekme davranışı ve kopya çekmeye ilişkin tutumlar. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31, 330-343.
- Akdeniz, R. & Aydın, H. (2003). Meslek yüksekokullarına sınavsız geçiş; sorunlar ve çözüm önerileri. 2. *Ulusal MYO Sempozyumu*, 15-17 Ekim, İzmir.
- Ay, M. F. & Çakmak A. (2015). Kopya çekmeye yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 43, 140-155.
- Bozdoğan, A. E. & Öztürk Ç. (2008). Why do teacher' candidates cheat?. *Elementary Education Online*, 7(1), 141-149. [Online]: <http://ilkogretim-online.org.tr> adresinden 12.12.2016 tarihinde indirilmiştir.
- Brickman, W. W. (1961). Ethics, examinations, and education. *School and Society*, 89(2200), 412-415.
- Bushway A. & Nash W. (1977). School cheating behavior. *Review of Education Research*, 47, 623-632.
- Büyüköztürk, Ş. (2008). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı. (9. Baskı)*. Ankara: Pegem A.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri. (17. Baskı)*. Ankara: PegemA.
- Çağlar, N. & Türel, N. (2005). Meslek Yüksekokullarına sınavsız geçişle ve ÖSS puanı ile gelen öğrencilerin genel başarı ortalamasının karşılaştırılması. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi*, 10(2), 369-377.
- Çakıcı, Y. (2008). Fen ve teknoloji öğretiminde yapılandırmacı yaklaşım. Taşkın, Ö. (Editör). *Fen ve Teknoloji Öğretiminde Yeni Yaklaşımlar*. s. 2-19'daki bölüm. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Çetin, Ş. (2007). Üniversite öğrencilerinin kopya çekme davranışlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 175, 129-142.
- Durmuşçelebi, M. (2011). Lise öğrencilerinin ve öğretmen adaylarının kopya çekme davranışlarına ilişkin görüşleri. *Erciyes Üniversitesi, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 17(1), 77-97.
- Fraenkel, J. R & Wallen, N. E. (2003). *How to design and evaluate research in education*. New York: McGraw-Hill.
- Gilligan, C. (1982). *In a different voice*. Harvard University Press.
- Henden, R. (2012). Üçüncü yılda sınavsız geçiş uygulamaları: Alaplı Meslek Yüksekokulu örneği. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 2(4), 157-168.
- Josephson Institute of Ethics (2009). *The ethics of American youth*. Retrieved December 19, <http://www.josephsoninstitute.org> adresinden 16.02.2017 tarihinde indirilmiştir.
- Küçüktepe, Ç. & Küçüktepe, S. E. (2012). Tarih öğretmeni adaylarının kopya çekme eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi* 17(1) 115-125.
- Küçüktepe, Ç. & Küçüktepe, S. E. (2014). Üniversite öğrencilerinin kopya çekme davranışlarının öğrenci görüşlerine göre incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(3) 263-270.
- Millî Eğitim Bakanlığı (MEB). (2005b). *İlköğretim fen ve teknoloji dersi öğretim programı ve kılavuzu*. (4. ve 5. sınıflar), Ankara: Millî Eğitim Basımevi.

- Mert, E. L. (2012). Cheating at some department whose basic function is to train academicians. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(3), 1813-1829.
- Molnar, K. K. & Kletke, M. G. (2012). Does the type of cheating influence undergraduate students' perceptions of cheating?. *J Acad Ethics*, 10, 201-212.
- Murdock, T. & Anderman, E. (2006). Motivational perspectives on student cheating: toward an integrated model of academic dishonesty. *Educational Psychologist*, 41(3), 129-145.
- Murdock, T. B., Beauchamp, A. S., & Hinton, A. M. (2008). Predictors of cheating and cheating attributions: Does classroom context influence cheating and blame for cheating? *European Journal of Psychology of Education*, 23(4), 477-492.
- Owen, R. S. (2016). Cheating in online courses for financial aid fraud in U.S. *Administrative Issues Journal: Connecting Education, Practice, and Research*, 6 (2), 116-133. doi:10.5929/2016.6.2.7
- Oğuzkan, A. F. (1981). *Eğitim terimleri sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Özden, Y. (1999). *Eğitimde Dönüşüm, Eğitimde Yeni Değerler*. (2. Baskı). Ankara: PegemA.
- Selçuk, Z. (1995). Bir eğitim ve rehberlik sorunu: Okullarda kopya çekme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 1(3), 397-418.
- Semerci, Ç. (2004). Tıp fakültesi öğrencilerinin kopya çekmeye ilişkin tutum ve görüşleri. *Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 18(3), 139-146.
- Simon, C. A., Carr, J. R., McCullough, S. M., Morgan, S. J., Oleson, T., & Ressel, M. (2004). Gender, student perceptions, institutional commitments and academic dishonesty: Who reports in academic dishonesty cases? *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 29, 75-90.
- Smyth, L. S., Davis, J. R. & Kroncke, C. O. (2009). Students' perceptions of business ethics: using cheating as a surrogate for business situations. *Journal of Education for Business*, March/April, 229-238.
- Stanweyk, D.J. & Abdelal, P. (1984). Attitudes toward cheating behavior in the ESL classroom (microform). *National Library of Australia's Catalogue*, Bib ID: 5446783, (erişim tarihi: 29.07.2016) <http://catalogue.nla.gov.au/Record/5446783> adresinden 20.04.2016 tarihinde indirilmiştir.
- Sümbüloğlu, K. & Sümbüloğlu, V. (2014). *Biyoistatistik*, (16. Baskı). Ankara: Hatiboğlu.
- Şimşek, C. & Tezcan, R. (2008). Çocukların fen kavramlarıyla ilgili düşüncelerinin gelişimini etkileyen faktörler. *İlköğretim Online*, 7(3), 569-577.
- Tibbetts, S. G. (1999). Differences between women and men regarding decisions to commit test cheating. *Research in Higher Education*, 40, 323-342.
- Türk Dil Kurumu (2017). Büyük Türkçe Sözlük. http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.593937de9d0f51.00772095 adresinden 06.06.2017 tarihinde indirilmiştir.
- Topçu, Y. & Uzundumlu, A. S. (2011). Yükseköğretimde öğrencilerin kopya çekme motivasyonu ile ilgili tutum ve davranışları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(2), 302-313.
- Yetkin, D., & Daşcan, Ö. (2008). *İlköğretim programı 1-5 sınıflar*. Ankara: Anı Yayıncılık.

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

Cheating is defined as "secretly benefiting from someone or somewhere to answer the questions in an exam" in Great Turkish Dictionary (2006) of Turkish Linguistic Society. Individuals may show cheating behavior through their own effort or with the help of someone else during the exams. Cheating occurs in forms such as benefiting from an information source, exchanging exam papers with someone, quoting from another person's study while doing homework and acting as if it is completely his/her study, etc. (Akdağ and Güneş, 2002; Bushway and Nash, 1977; Oğuzkan, 1981; Selçuk, 1995; Stanwcyk and Abdelal, 1984). In literature, the reasons for cheating are mentioned as "rote-learning based education, teacher attitudes encouraging cheating, the absence of studying habits of students, making a habit out of cheating, crowded classes, insufficient in-class practices, fear of low points, errors due to meanness in scoring". (Semerci, 2004). Murdock and Anderman (2006) mention that effective learning process requires complex self-arrangement and cognitive strategies, but in cheating, such complex cognitive processes are not needed. They added that therefore, as students don't want to allocate time for effective learning strategies or to make any effort, they choose cheating which is a simple and easy way. Topçu and Uzundumlu (2011) list the factors that lead students to cheat as extrinsic and intrinsic motivation sources, facilitating effect of physical opportunities, exam type and unethical behaviors of examiners. Murdock, Beauchamp, and Hinton (2008) emphasize that an individual's ideas and beliefs regarding cheating may encourage them to cheat or withhold them from cheating. In the researches conducted in Turkey, similar results were observed. For example, in the study conducted by Selcuk in 1995 with 200 high school students, it was mentioned that based on the statements of the students 82% of man and 78% of women cheat for at least once during a school year. Again based on the statements of the students, in the study conducted by Mert (2012) with 140 university students, it is indicated that 71% of the students cheat and in the study conducted by Akdağ and Güneş (2002) with 274 university students, it is indicated that 68.6% of the students cheat. In the study of Çetin (2007), some of the students it is stated that some students declared that they cheated in the exams of some courses. These numerical data makes us think that cheating habit, which may be considered as an important obstacle in determining the student success and the effectiveness of education, is very common among the students in Turkey.

Cheating is deemed as an important problem as it leads to errors in exam points taken and as it prevents students from acting in an ethical manner. The measures which may be taken to minimize or prevent the cheating behavior are only possible by determining the intrinsic and extrinsic factors that lead an individual to such behavior. Therefore, the cheating attitudes of the students at Karabuk University Healthcare Services Vocational School are analyzed in terms of several variables. For this purpose, answers to following questions were sought:

Do the scores obtained from Cheating Attitude Scale (CAS)

1. Indicate a significant difference based on sex?
2. Indicate a significant difference depending on whether the student administered to the department through open admission?

3. Indicate a significant difference depending on their view about the contribution of the questions in the exams to their professional development?
4. Indicate a significant difference depending on their view on cheating in lessons where they consider to have effective teaching?
5. Indicate a difference based on the cheating tendency in cases where they think the questions asked are related to the lessons?
6. Do the cheating behaviors of students differ based on the question type?
7. What are the opinions of the students about whether the exam results reflect their true success?

2. Method

This study conducted is a quantitative and scanning-model study. The study group consisted of totally 373 students studying at Karabuk University Healthcare Services Vocational School in 2015-2016 school year, and 269 (72.1%) of them were women, and 104 (29.9%) of them were men. Students in the study group were attending to orthodontics (27.1%), physical therapy and rehabilitation (28.7%), medical promotion and marketing (13.7%), first aid and emergency (10.2%), child development (9.9%), medical documentation and secretarial (9.4%), healthcare institutions management (1.1%) programs. In the study, as data collection tool we used personal information form and the Cheating Attitude Scale (CAS) developed by Ay and Cakmak (2015). A Personal information form is a short form which includes demographical and personal information and which is prepared by the researchers.

In the study, we first calculated Cronbach alpha and split half reliability coefficients, and we analyzed whether the data obtained give reliable results. Cronbach alpha coefficient for the data obtained in this study was calculated as 0.71, and the split half reliability was calculated as 0.87. These data obtained indicate that the data obtained from CAS have a sufficient reliability coefficient. In tests where psychological variables are measured, reliability coefficient 0.70 and above is considered sufficient for the reliability of test scores (Buyukozturk, 2008).

In the process of analyzing the data obtained in the research, we first tested whether the data show a normal distribution. On the range of total scores obtained for the scaled factors, central distribution, skewness and kurtosis values were reviewed for each group, and Kolmogorov-Smirnov Test was also used. Accordingly, it was found that cheating attitude scale sub-test and total scores indicated a normal distribution for each sub-group, and in the analysis of the data, t-Test was used for independent samples which are a parametric test.

3. Findings, Discussion and Results

In the study, we analyzed the cheating attitudes of the students in Karabuk University Healthcare Services Vocational School. We collected data from 373 students in total; 269 women and 104 men. As a result,

- In their ethical attitude scores, no significant differences based on sex was observed. It was found that mean ethical attitude score of women was higher than the mean score of men. Although women had a higher ethical attitude score,

no significant differences based on sex were observed in environmental conditions and opportunity and skill sub-tests.

- Administration of the department through open admission did not lead to a significant difference in cheating attitude.
- Opinions about the contribution of exam questions in professional development did not lead to significant difference in ethical attitudes, and opportunity and skill scores. Opinions about the contribution of exam questions in professional development may change the cheating attitude of the students. For example, the opportunity and skill scores of the students who expressed that the exam questions did not contribute to professional development were found significantly higher.
- Significant differences were observed in terms of students' cheating attitudes in classes with effective teaching. 63% of the students were found to have the expected ethical attitude in terms of cheating in classes with effective teaching, and that they did not prefer cheating despite the favorable environmental conditions.
- 71.3% of the students reported that their tendency to cheat decreased as the relation between the exam questions and the subjects taught in the class improved. The cheating attitudes of such students supported this finding.
- 36.5% of the students reported that cheating possibility increased in written examinations whereas 37.3% reported an increased possibility in multiple choice questions. Cheating attitudes do not significantly change based on the types of exam questions.
- Approximately 80% of the students expressed that the exam results did not reflect their true success.

In the light of the results obtained in the study, it may be recommended that the researchers who will be conducting new studies on this subject matter do researchers on determining intrinsic and extrinsic variables which predict the cheating behavior and attitudes. Such researchers will provide important information to the teachers on the measures which may be taken. It may also be recommended that the educators and teachers prepare exam questions which will contribute to professional development, to establish a connection between in-class practices and the questions and to provide an effective teaching. These factors may change the cheating attitudes of the students in the expected direction or minimize their cheating behaviors. In addition to these, the curriculum may include instructional designs which require top level thinking skills for bringing ethical behaviors implicitly. These practices may shape the intrinsic factors about the students on cheating in an expected way.